

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum rechtsonder

Ons kenmerk
PZH-2020-723710905
DOS-2017-0008556

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Strategische kennisfunctie provincie Zuid-Holland.

Geachte Statenleden,

In de commissie Bestuur en Middelen van 6 november 2019 is gevraagd om u te informeren over de mogelijkheden van gezamenlijk programmeren van onderzoeken, toekomstverkenningen, trends, maatschappelijke ontwikkelingen en bestuurlijke onderzoeken. Met deze brief voldoen wij aan dat verzoek. In algemene zin concluderen wij dat onze huidige kennis- en onderzoeksactiviteiten gefragmenteerd zijn georganiseerd. Onze inzet is om deze activiteiten te bundelen via een programmatische aanpak.

Inleiding – belang van beleidsinformatie, strategische kennis en programmering

Voor het ontwikkelen en uitvoeren van beleid is kennis nodig. De afgelopen jaren is binnen de provincie aandacht ontstaan voor "data gedreven" ofwel "gefundeerd" beleid, namelijk ontwikkeling en uitvoering van beleid op basis van feitelijke gegevens en analyse. Om snel en effectief in te kunnen spelen op de opgaven van morgen en overmorgen wil de provincie haar strategische kennisfunctie versterken en verder professionaliseren.

Beleidsinformatie

Voor de uitvoering en ontwikkeling van beleid wordt gebruik gemaakt van beleidsinformatie en kennis. Informatie bestaat uit gegevens die (met behulp van ervaringen en vaardigheden) interpreteerbaar zijn. *Beleidsinformatie* is informatie bedoeld voor beleid in uitvoering. Veel beleidsinformatie is sectoraal en gericht op de uitvoering van wettelijke taken. Daarbij valt te denken aan woningbehoefteprognoses, verkeerstellingen, milieumetingen en bezoekerstellingen van recreatiegebieden. Deze beleidsinformatie kan ook gemeenten, maatschappelijke organisaties en burgers helpen bij ontwikkeling van hun eigen positie op het betreffende thema. Zorginstellingen kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van prognoses over vergrijzing.

Strategische kennis

Kennis is informatie die geïnterpreteerd (geduid) is. Onder *strategische kennis* verstaan we lange termijn en sectoroverstijgende kennis, die nodig is om complexe maatschappelijke opgaven op te pakken en/of nieuwe thema's te signaleren. De provincie heeft met andere organisaties een

gedeelde rol om dergelijke opgaven voor Zuid-Holland in beeld te brengen op te pakken. Denk hierbij aan thema's als de maatschappelijke impact van nieuwe technologieën of de toekomst van werk. Kennis over dergelijke thema's wordt gegenereerd door onderzoek. Dat kan (inter)nationaal onderzoek zijn, maar daarnaast kan de provincie Zuid-Holland aanvullend onderzoek (laten) uitvoeren dat specifiek op Zuid-Holland is gericht. Circa tachtig procent van deze strategische onderzoeken en verkenningen zijn direct bedoeld voor de uitvoering van concernopgaven, ambities uit het omgevingsbeleid en het coalitieakkoord. De overige zijn bedoeld om nieuwe thema's te signaleren en agenderen.

Productie en programmering van strategische kennis

Beleidsinformatie en strategische kennis worden voor een groot deel binnen de provincie gegenereerd, daarnaast worden grote onderzoeken uitbesteed aan externe onderzoeksbureaus. Deze informatie en kennis wordt verworven en geproduceerd vanuit verschillende teams, programma's, databronnen en instrumenten. Vanwege het strategische, sectoroverstijgende karakter is met name voor strategische kennis, gezamenlijke programmering vanuit die verschillende teams en programma's noodzakelijk. Onder programmering wordt in dit verband verstaan: het identificeren van kennisbehoefte en van het kennislandschap (kennisaanbod), het signaleren en invullen van witte vlekken in kennis en laten doorwerken van verworven kennis in beleid.

Situatie - huidige organisatie van de strategische kennisfunctie

Huidige organisatie en output

In bijgaande notitie is aangegeven hoe de kennisfunctie binnen de provinciale organisatie is georganiseerd. In de afgelopen jaren zijn een tiental instrumenten gecreëerd voor beleidsinformatie en strategische kennis, zoals de [Staat van Zuid-Holland](#), het [TrendSignaal](#) en de [ToekomstAgenda](#). Ook is aangegeven welke strategische onderzoeken en verkenningen recent zijn opgeleverd, lopen of binnenkort starten.

Probleemanalyse

De eenheid Audit en Advies (EAA) heeft, op verzoek van Gedeputeerde Staten, een evaluatie uitgevoerd om te bekijken of er goed gebruik gemaakt wordt van strategische kennis. In het rapport van de EAA, dat in april 2019 is opgeleverd, komen een aantal problemen rondom de strategische kennisfunctie naar voren. Op dit moment is de kennis- en onderzoeksfunctie van de provincie gefragmenteerd georganiseerd. Elke afdeling heeft een eigen gefinancierde kennis- en onderzoeksfunctie. De samenwerking tussen de verschillende kennis- en onderzoeksprojecten en de opgaven is niet optimaal. Hierdoor is de doorwerking van deze kennis beperkt. De doorwerking van kennis is bovendien veelal persoonsgebonden en berust (soms) op toeval. Een algemeen probleem is het zoeken en vinden van de juiste mensen en vaardigheden voor kennis- en onderzoeksprojecten. Hiermee hangt samen dat de zichtbaarheid van de kennis- en onderzoeksproducten onvoldoende is. Er bestaat op dit moment geen programmering op een gezamenlijke strategische onderzoeks- en kennisagenda.

Doorontwikkeling strategische kennisfunctie

Op dit moment houden verschillende teams en programma's zich bezig met het produceren, delen en duiden van strategische kennis. Deze functies kunnen efficiënter en effectiever worden

gemaakt door afstemming en gezamenlijke programmering. Daarvoor is een Expertisecentrum Kennis in ontwikkeling. Het doel van het Expertisecentrum Kennis is het ondersteunen, verbinden en de toegang organiseren tot strategische kennis. Dit gebeurt door het ontwikkelen, uitwisselen en borgen van deze strategische kennis. Voor de doorwerking van kennis is digitale en fysieke vindbaar van belang. Het Expertisecentrum organiseert ontmoeting en geeft een gezicht aan de strategische kennisfunctie van de provincie.

Positionering strategische kennisfunctie

De positionering van de strategische kennisfunctie gaat over de plek die de provincie Zuid-Holland inneemt in het kennislandschap. De provincie Zuid-Holland neemt hiermee verantwoordelijkheid in het signaleren en benoemen van onderzoeksthema's op basis van opgaven voor onze regio. De samenwerking wordt hierbij nadrukkelijk gezocht met andere overheden, bedrijven, kennisinstellingen en inwoners. Ontmoeting tussen deze doelgroepen wordt op reguliere basis georganiseerd voor het ontwikkelen, delen en laten doorwerken van strategische kennis. Er komt een (digitale) plek waar de strategische kennisproducten vindbaar zijn voor de interne organisatie en daarbuiten.

Benadering opgaven vanuit perspectief samenleving

Hoewel de provincie geen formele bevoegdheden heeft aangaande het sociale domein, grijpen veel provinciale opgaven in toenemende mate in op de sociale leefomgeving van mensen. Inzicht in maatschappelijk draagvlak voor provinciaal beleid en manieren om mensen bij dit beleid te betrekken is dan ook van belang. De provincie Zuid-Holland heeft de afgelopen jaren een groeiend aantal onderzoeken gedaan, of laten doen die (in)direct met het sociale domein in Zuid-Holland van doen hebben. Te denken valt aan verkennend onderzoek naar sociale verschillen en overeenkomsten in Zuid-Holland, naar de toekomst van werk, naar de sociale en werkgelegenheidseffecten van de circulaire economie, naar maatschappelijk onbehagen, naar regionale jeugdzorgcijfers, naar huisvesting voor kwetsbare groepen en (recent) naar lokale bereidheid om bij te dragen aan de energietransitie. De onderzoeken worden in opdracht van- en in samenwerking met beleidsafdelingen binnen de provincie uitgevoerd. Doel is om waar mogelijk ook externe stakeholders, zoals gemeenten, bij het onderzoekstraject te betrekken. Een belangrijk deel van de strategische kennisfunctie is om opgaven meer vanuit het perspectief van de samenleving en gericht op verbindingen participatie te benaderen. Derhalve beogen de onderzoeken behalve een signalerende en agenderende ook een verbindende functie te hebben. Daarnaast borgen ze de regionale kennishuishouding. Ze hebben betrekking op de hele provincie of op gemeenten of regio's in Zuid-Holland.

Verbinding binnen kennisecosysteem

Bij de doorontwikkeling van de strategische kennisfunctie wordt nadrukkelijk verbinding gezocht met andere trajecten binnen het kennisecosysteem. Denk hierbij aan projecten en programma's rondom datagedreven werken, innovatie en participatie. Ook wordt de rol van de adviesraden (PARK, PAL) expliciet meegenomen binnen de doorontwikkeling van de strategische kennisfunctie.

Financiële aspecten

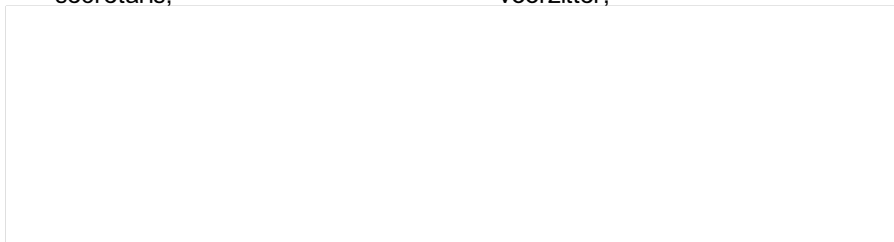
Lopende onderzoeken worden bekostigd binnen de bestaande budgetten vanuit lopende programma's. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat de voortzetting, doorontwikkeling en herpositionering van de strategische kennisfunctie bekostigd kan worden binnen de bestaande begroting.

Betrokkenheid Provinciale Staten

Provinciale Staten hebben een Lange termijn onderzoeks- en verkenningenagenda (LTA) ten behoeve van de programmering van het omgevingsbeleid. Het overzicht in bijgaande notitie geeft aan welke (andere) strategische onderzoeken en verkenningen recent zijn opgeleverd, lopen of binnenkort starten. Ook wordt aangegeven hoe die zich verhouden tot de LTA. Met het Expertisecentrum Kennis willen wij bijdragen aan de onderlinge afstemming van de ToekomstAgenda (concernbrede agenda voor debat, onderzoek en verkenningen) en de LTA. Strategische kennis is vaak signalerend van aard en kan suggesties voor de LTA opleveren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Notitie Strategische kennisfunctie provincie Zuid-Holland